

KOHTUOTSUS
EESTI VABARIIGI NIMEL

Kohus	Harju Maakohus
Kohtunik	Tiia Mötsnik
Otsuse tegemise aeg ja koht	24.10.2008.a. Tallinnas, Kentmanni kohtumajas
Tsiviilasja number	2-07-53160
Tsiviilasi	OÜ Rhagi OÜ E vastu 27140 krooni nõudes
Kohtuistungi toimumise aeg	01.10.2008.a.
Menetlusosalised ja nende esindajad	Hageja OÜ R, reg.kood: XXX, asukoht: XXX Hageja seaduslik esindaja N R Hageja lepinguline esindaja Nikolai Pozdnjakov, asukoht: OÜ Pozdnjakov ja Sašolin Õigusbüroo, XXX Kostja OÜ E, reg kood XXX, XXX Kostja seaduslik esindaja G R Kostja lepinguline esindaja Kaspar Kamsakann, asukoht: OÜ Viru Platsi Õigusbüroo, XXX

RESOLUTSIOON

Jätta hagi rahuldamata.

Menetluskulud

Menetluskulud jätta täies ulatuses hageja kanda.

Edasikaebamise kord

Pool võib esitada 30 päeva jooksul alates otsuse kättetoimetamisest, kuid mitte hiljem, kui viie kuu möödumisel esimese astme kohtu otsuse avalikult teatavastegemisest, apellatsioonkaebuse Tallinna Ringkonnakohtule.

Asjaolud ja hageja nõue

05.07.2007.a. sõlmiti hageja ja kostja vahel töövõtuleping nr. L06-55 hageja poolt painutuspingi remonditööde teostamiseks. Vastavalt antud lepingule oli hageja kohustatud teostama remonttöid vastavalt hageja 06.06.2007.a. hinnapakkumisele nr. 06/22, sealhulgas vastavalt hinnapakkumise punktile 5 teostama painutuspingi tapikaelte ja vāntvōlli teritamist. 05.07.2007.a. hageja lõpetas painutuspingi remondi ning andis teostatud tööd kostjale üle. Lepinguliste remonttōōde ũldmaksumus moodustas 42172 krooni, kostja tasus summa hagejale peale remonttōōde lõpetamist. Vastavalt lepingule teostatakse lisatōōd, millised ei ole hinnapakkumises ette nāhtud, poolte kooskōlastusel. Remonttōōde teostamise kāigus selgus, et selleks, et painutuspink peale remontimist tōōtaks normaalselt ja ohutult, tuleb teostada mitte vāntvōlli teritamine vaid selle

mehhaaniline töötlemine. Väntvõlli mehhaaniline töötlemine oli vajalik, kuid see asendas hinnapakumise punktis 5 ettenähtud töid. Väntvõlli mehhaaniline töötlemise teostamine oli kooskõlastatud kostja esindajaga, kes teostas järelevalvet nimetatud tööde teostamise üle. Väntvõlli mehhaanilise töötlemise eest alltöövõtja OÜ D, kes vahetult teostas antud töid, esitas hagejale 03.07.2007.a. arve nr. 349 summas 33040 krooni, mis oli hageja poolt tasutud täies ulatuses 19.07.2007.a. pangaülekandega. Tööde lõpetamisel esitas hageja kostjale 05.07.2007.a. arve nr. 7-161 summas 42172 krooni, mille summa kostja tasus hagejale. Selles arves hageja märkis, et tööd summas 28000 krooni, väntvõlli mehhaaniline töötlemine, ei ole arvestatud arves ning et nende tööde eest hageja esitab kostjale lisaarve. 23.07.2007.a. hageja esitas kostjale arve nr. 7-177 summas 27140 krooni, kuid kostja seda arvet ei tasunud. Arve esitamisel hageja arvas maha hageja poolt alltöövõtjale tasutud summast selle töö maksumuse, mis on ettenähtud hinnapakumise punktis 5 ja selle tööga seotud täitmise kulusid. 22.08.2007.a. esitas hageja kostjale kirjaliku ettepaneku nr. 12/61 lisatööde kooskõlastamiseks. 07.11.2007.a. saatis hageja kostjale pretensiooni, milles hageja palus kostjal tasuda hagejale viimase poolt alltöövõtjale tasutud summa 33040 krooni painutuspingi väntvõlli mehhaanilise töötlemise eest. 21.11.2007.a. vastas kostja e-posti teel hageja esindajale, et ei tunnista hageja nõudeid. Remonttööde teostamise käigus selgus, et painutuspingi väntvõlli remontimiseks on vajalik mitte tapikaelte ja väntvõlli teritamine, mis on ettenähtud hinnapakumise punktis 5 vaid väntvõlli mehhaaniline töötlemine, s.o. ühe töö liigi asendamine teisega. Nimetatud töö liigi asendamine teisega oli hageja poolt kooskõlastatud kostja esindajaga. Seega, hageja tegutses vastavalt lepingule, s.o. kooskõlastas kostja esindajaga ühe töö liigi asendamise teisega. Hageja on seisukohal, et kuna lisatööde teostamine oli hageja ja kostja esindaja vahel suuliselt kooskõlastatud ning kostja ei teavitanud hagejat oma loobumisest nimetatud tööde hageja poolt teostamisest siis kokkuleppe eelarve oli mittesiduv. Lepingu sõlmimisel hageja ei saanud ette näha, et lepingu täitmise käigus tekib vajadus asendada hinnapakumise punktis 5 ettenähtud töö teise tööga, kuna lepingu sõlmimisel kostja soovis hagejalt painutuspingi tapikaelte ja väntvõlli teritamise teostamist, kuid väntvõlli vahetul ülevaatusel tuvastati, et painutuspingi normaalseks ja ohutuks töötamiseks on vajalik teostada väntvõlli mehhaaniline töötlemine. Hageja on seisukohal, et tal on õigus nõuda kostjalt eelarvet ületava tasu maksmist, kuna juhul, kui hageja teostaks painutuspingi tapikaelte ja väntvõlli teritamise, aga mitte väntvõlli mehhaanilist töötlemist, siis painutuspink töötaks ebanormaalselt ja mitte ohutult ning seetõttu ühe töö liigi teisega asendamisega hageja tegi painutuspingi olulise parendamise, mille tagajärjel on kostja aluselult rikastunud. Hageja palub kostjalt välja mõista hageja kasuks 27140 krooni.

Hageja täiendava selgituse kohaselt pidi kostja esindaja Kalju teostama järelevalvet ja kontrolli painutuspingi remontimise üle ning võtma vastu teostatud tööd kostja nimel. Enne töövõtulepingu allakirjutamist hageja ei saanud teada remonttööde asendamise vajaduse kohta, sest väntvõll asub painutuspingi sees ning seetõttu ei saa seda vaadata üle, kuna väntvõll on suletud teiste mehhanismidega. Väntvõlli sai üle vaadata remonttööde teostamise käigus, s.o. peale töövõtulepingu allakirjutamist. Väntvõlli ülevaatusel ja töö asendamise otsuse vastuvõtmisel osales tsehhomeister Kalju, kelle nõudmisel oli tehtud töö asendamine, kuna tsehhomeister Kalju avaldas, et vastasel juhul tema ei võta tööd vastu, mida hageja hindab kui töö asendamise kooskõlastamist hageja ja kostja vahel. Töö asendamise kooskõlastamine oli teostatud tsehhomeistriga Kalju, kes töövõtulepingu allakirjutamisel oli tutvustatud hagejale kostja poolt kui kostja esindajat. Hageja on seisukohal, et kostja vara väärtus on oluliselt suurenenud. Töö asendamise tagajärjel painutuspingi töö sai ohutuks ning painutuspingi töökestus umbes 2-3 korda suurenes.

Kostja vastus

Kostja kirjaliku vastuse kohaselt hagi ei tunnista. Hageja oleks pidanud märkama enne tööde hinnas kokkuleppimist, et tegelik tööde maksumus võib ületada kokkulepitut 78%. Väntvõlli teritamine oma olemuselt on samuti mehhaaniline töötlemine, mistõttu ei ole kindel kas tööde asendamist toimus, kuivõrd hageja alltöövõtja OÜ D on esitanud arve painutuspingi

mehhaanilise töötlemise eest, mis võis olla samahästi ka painutuspingi väntvõlli teritamine, milles pooled tööleht/lepinguga nr. L06-55, 05. juulil 2007. aastal viitega 06.06.2007 hinnapakumisele nr 06/22 kokku leppisid. Kostja ei saa olla vastutav asjaolu eest, et hageja tellis oma alltöövõtjalt alltöövõtu korras tööd, mille maksumus ületas peatöövõtu enda maksumuse. Tööleht lepinguga L06-55 lepiti kokku selles, et juhul kui ilmneb lisatööde teostamise vajadus, lepitakse selles kokku eraldi. Kostja kinnitab, et vastavasisulist kokkulepet sõlmitud ei ole. Kooskõlas tööleht/lepinguga nr. L06/22 on märgitud, et hinnapakkumisse ei kuulu uute pukside ning vajalike varuosade maksumus. Vaatamata sellele ja asjaolule, et kooskõlas hinnapakumise punktiga 5, pidi tapikaelte ja väntvõlli teritamine aega võtma ühe treiali 8 töötundi, mis rahalises vääringus oleks olnud $8 \times 350 = 2800$ krooni ilma käibemaksuta, soovib hageja sama tööloigu eest kostjalt 28000 krooni, mis on täpselt kümme korda kallim kui pooled algselt kokku leppisid. Kostja kinnitab, et on kohaselt täitnud lepingu ning tasunud lisaks tööleht/lepinguga nr. L06-55 kokkulepitud tööde maksumusele 29180 krooni ka materjali, s.o. pronksist pukside eest: 5436 krooni ja 1120 krooni, kokku seega $29180 + 5436 + 1120 = 35736$ krooni + käibemaks $6432.48 = 42168$ krooni. Kostja tasus hagejale 42172 krooni. Hageja enda poolt esitatud tõendi, hageja kirja 22.08.2007 nr. 12/61 kohaselt on hageja esitanud 22.08.2007 ettepaneku lisatööde kooskõlastamise kohta, mööndes ise kirja lõpus, et /.../ Võttes arvesse, et käesolev ettepanek lisatööde kooskõlastamise kohta on esitatud peale remondi lõpetamist, oleme nõus tasumisega 70% reaalsest maksumusest, sest tööd on ikkagi teostatud õigeaegselt ja kvaliteetselt/.../ Töövõtja oleks pidanud eelarve olulisest ületamisest tellijale viivitamata teatama. Kostja ei ole kunagi volitanud tsehhimeister Kaljut end suhetes hagejaga esindama. Hageja esindajaks oli kooskõlas lepinguga Harry Pajundi. Hageja kannab oma mittesiduva hinnapakumisega seotud riisikot ise ning kostja ei ole kohustatud hüvitama eelarve ületamisega seotud kulutusi. Olukorras, kus võis ilmnedä lisatööde teostamise vajadus, oleks hageja pidanud seda professionaalina ette nägema ning kostjat ka sellest läbi mittesiduva eelarve teavitama. Kostja palub jätta hagi rahuldamata ja menetluskulud hageja kanda.

Kohtu põhjendused

Kohus, kuulanud kohtuistungil ära poolte seletused ja tunnistajate ütlused ning uurinud kohtule esitatud dokumentaalseid tõendeid ja hinnanud neid kogumis, leiab, et hagi on tõendamata ja tuleb seetõttu jätta rahuldamata.

Pooltel puudub vaidlus selles, et poolte vahel on 05.06.2007.a. sõlmitud tööleht/leping nr L06-55 vastavalt hinnapakumisele nr 06/22 painutuspingi remontimiseks.

Pooled vaidlevad selle üle, kas kostja tellis hagejalt lisatööde tegemist painutuspingi mehhaaniliseks töötlemiseks ja kas pooltevaheline eelarve oli siduv või mittesiduv.

Vastavalt tööleht/lepingule nr L06-55 teostatakse lisatööd, millised ei ole hinnapakumises ette nähtud, poolte kooskõlastusel.

Tunnistaja GB, kes teostas vaidlusaluse painutuspingi remonti, ütluste kohaselt tuli tema juurde kostja tööpingi remondi tõttu umbes 30- aastane pikkade juustega mees ja ütles, et painutuspink on vaja lihvida. Kui võll oli juba lihvitud ja tööpink kokku pandud, tuli kohale sama noormees, kes küsis, kas on lihvitud, ütles tunnistaja, et on lihvitud. Tööpingi võttis vastu keegi vanem mees. Korralduse lihvimiseks andis teine isik kui see, kes pingi vastu võttis. Tunnistajale ei tutvustatud korralduse andjat kui kostja esindajat.

Tunnistaja Kalju Mesipuu, kes töötas kostja juures tootmisjuhina andis ütlusi selle kohta, et tema ülevaatus remondi suhtes ei teostanud. GR kontrollis painutuspingi remonditöö käiku. Tunnistaja tööülesandeks oli üles märkida hageja töömeeste arv ja töötunnid tabeli kujul. Tunnistajal ei olnud volitusi mingeid lepinguid sõlmida. Tunnistaja töö juures käis kohal üks ekspert, kes ütles,

et tööpingil peab välja vahetama pronkspuksid. Tööpingi remonditöö vastuvõtmine tunnistaja tööülesannete hulka ei kuulunud.

Kohus leiab, et tunnistajate ütlustega on ümber lükatud hageja poolt hagiavalduses väidetud, mille kohaselt olevat väntvõlli mehhaaniline töötlemine kooskõlastatud kostja tsehhimeister Kaljuga. Pooltel ei ole vaidlust selles, et tsehhimeister Kalju all peab hageja silmas 57-aastast tunnistaja KM, kes töötas kostja juures tootmisjuhina. Samas andis tunnistaja GB korralduse painutuspingi lihvimiseks tunnistaja sõnade kohaselt umbes 30-aastane noormees. Seega ei saanud korralduse andjaks olla hageja poolt nimetatud isik. Korralduse andjaks ei saanud olla ka kostja seaduslik esindaja GR, kuna tunnistaja ütluste kohaselt ta küll tundis antud isikut, kuid ei nimetanud teda korralduse andjana. Seega ei ole kohtus tõendamist leidnud, et kostja poolt selleks pädevust omav isik oleks hagejalt lisatöid tellinud. Õige on hageja väide, et hageja ei pea isiklikult täitma töövõtulepingust tulenevaid kohustusi isiklikult. VÕS § 635 lg 3 eeldatakse, et töövõtja ei pea täitma lepingust tulenevaid kohustusi isiklikult. Samas ei ole hageja kohtule tõendanud, et hageja üldse lisatöid teinud oleks, kuivõrd hageja ei ole kohtule tõendanud, et OÜ D 03.07.2007.a. arvel nr 349 märgitud painutuspingi detailide mehaaniline töötlemine ei oleks käsitletav hageja hinnapakkumise punktis 5 nimetatud tapikaelte ja väntvõlli teritamisenä. Ka hageja ise on leidnud, et mõlemad tööd on mehaanilised töötlemised, kuid ei ole tõendanud kohtule nende võimalikku väidetavat erinevust. Hageja sellekohased on väited on jäänud paljasõnaliseks.

Pooled vaidlevad ka selle üle, kas pooltevaheline eelarve oli siduv või mittesiduv.

VÕS § 639 lg 1 töövõtulepinguga võib kokku leppida töö eelarves, mis on töövõtjale kas siduv või mittesiduv. Kokkuleppe puudumisel eeldatakse, et eelarve on siduv.

Tööleht/lepinguga L06-55 on tõendatud, et lisatööde teostamine lepitakse kokku eraldi. Hageja ei ole kohtule tõendanud, et mingites lisatöödes oleks kokku lepitud. Kohus ei nõustu hageja seisukohaga, mille kohaselt ei oleks pooltevaheline eelarve olnud siduv täies ulatuses. Tööleht/lepingust nr L06-55 nähtuvalt ei sisaldanud hinnapakkumises toodud hind üksnes materjalide maksumust. Eeltoodust tulenevalt asub kohus seisukohale, et eelarve ei olnud siduv üksnes materjalide maksumuse osas, tööde maksumuse osas oli aga tegemist siduva eelarvega. Ka hinnapakkumise nr 06/22 punktist 6 nähtuvalt ei sisaldanud hinnapakkumine pukside ja vajalike varuosade maksumust.

VÕS § 639 lg 2 mittesiduva eelarve olulisel ületamisel võib töövõtja nõuda eelarvet ületava tasu maksmist, kui eelarve ületamist ei olnud võimalik ette näha. Sel juhul peab töövõtja eelarve olulisest ületamisest tellijale viivitamata teatama. Teatamata jätmise korral võib töövõtja eelarvet ületanud summat nõuda üksnes ulatuses, milles tellija on alusetult rikastunud.

Käesoleval juhul ületas hageja eelarvet 78 % ulatuses, seega olulisel määral. Isegi kui asuda seisukohale, et pooltevaheline eelarve ei olnud siduv, ei ole hageja tõendanud kohtule, et eelarve ületamist ei olnud võimalik ette näha.

Hageja poolt kohtule esitatud hageja 22.08.2007.a. kirjast nr 12/61 nähtuvalt on hageja esitanud 22.08.2007.a. ettepaneku lisatööde kooskõlastamiseks, märkides ise samuti kirja lõpus, et ettepanek lisatööde kooskõlastamise kohta on esitatud peale remonditööde lõpetamist. Seega ei ole hageja kostjat ka eelarve ületamisest viivitamata teavitanud. Hageja ei ole tõendanud ka kostja vara väärtuse suurenemist, mis annaks alust asuda seisukohale, et kostja on alusetult rikastunud hageja arvel.

Lisaks eeltoodule ei saaks hagi rahuldada ka VÕS § 1042 lg 2 p 2 tulenevalt, kuna kulutuste tegijal ei ole kulutuste hüvitamise nõudeõigust, kui kulutusi teinud isik ei ole temast tulenevate asjaolude tõttu teisele isikule kulutuste tegemise kavatsusest õigeaegselt teatanud. Mingeid

tõendeid selle kohta, et hageja oleks kostjat teavitanud sellest, et ta kavatseb teha täiendavalt olulisi kulutusi vaidlusaluse painutuspingi remondiks kohtule esitatud ei ole.

Menetluskulude jaotus

TsMS § 162 lg 1 alusel kannab hagimenetluse kulud pool, kelle kahjuks otsus tehti. Kuna hagi tuleb jätta rahuldamata, tuleb menetluskulud jätta hageja kanda.

Tiia Mõtsnik
Kohtunik